

PTUJSKI TEDNIK

Štev. 40 — Leto VII.

PTUJ, 8. oktobra 1954

Poština plačana v gotovini

Cena din 10.—

REDNIŠTVO IN OPRAVA PTUJ, PRESERNOVA 7 — TELEFON ŠTEV 156.
ČERKOVNI RAČUN PRI NARODNI BANKI, PODRUŽNICA PTUJ, ŠTEV 643-T-206
VREŠUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK VRAŠL JOŽE
ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISKA MARIBORSKA TISKARNA
LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLLETNA 250 DIN, ČETRTLETNA 125 DIN

Za Inje dni po svetu

KONCNO SPORAZUM GLEDE TRSTA

Kakor se je v zadnjem času nasplošno pričakovalo in kakor smo v našem zadnjem pregledu deloma napovedali, je v zadnjih dneh, in sicer v torek, dne 5. oktobra 1954, prišlo do sporazuma o tržaškem vprašanju. Telega dne sta namreč Jugoslavija in Italija skupno s predstavnikih zahodnih velesil kot upraviteljice cone »A« dosedanjega Svobodnega tržaškega ozemlja podpisali sporazum o razdelitvi STO na Jugoslavijo in Italijo, tako, da prevzame oblast v coni »A« STO Italija, da pa se od tega ozemlja izloči nekaj krajev v velikosti okrog 12 kvadratnih kilometrov in se jih priključi coni »B«, ki je že pod jugoslovansko upravo. Sporazumu je dodan poseben statut o pravicah narodnih manjšin, ki jamči slovenski manjšini na ozemlju, ki pride pod italijansko upravo, enakopravnost v vseh ozirih, predvsem pa pravico do šolanja in govora v materinem jeziku, kakor tudi pravico do uporabe materinega jezika v uradih in ustanovah.

Sporazum spremljajo tudi deklaracije vlad treh zahodnih velesil, ki pravijo, da njihove vlade v bodoče ne bodo dajale nikake podpore zahtevam Italije po ozemlju pod upravo Jugoslavije in obratno.

S tem sporazumom se bo končalo izredno stanje okrog Trsta, ki je trajalo vse od 9. junija 1945, ko je morala Jugoslovanska armada, da bi se prepričilo prelivanje krvi, zapustiti Trst in ostale kraje v sedanji coni »A«, kakor tudi nekatere druge kraje v Slovenekem Primorju, ki jih je iztrgala sovražniku in se umaknilo na tako imenovano »Morganovo linijo«. Na poznejši mirovni konferenci v Parizu je prišlo do ustanovitve tako zvanega Svobodnega tržaškega ozemlja, pozneje, leta 1948, pa do izjave zahodnih velesil o potrebi izročitve STO Italiji. Na ostro reagiranje Jugoslavije do tega sicer ni prišlo, pač pa so se tovrstni poskusi nadaljevali vse do lanskega 8. oktobra, ko je želja po priključitvi — sedaj sicer samo še cone »A« — Italiji, prišla do izraza za Jugoslovane nesprejemljiv način. Ko je prišlo nato do koncentracije čet najprej na italijanski, nato pa še na jugoslovanski mej in njih umika, je prešla zadeva na prizadevanje za sporazumno rešitev, ki je bilo končno tudi kronano z uspehom.

Sporazuma o tržaškem vprašanju v Jugoslaviji sicer nismo sprejeli z navdušenjem, ker kljub temu, da so bili z njim ovrženi vsi poskusi dikтата in odločanja brez sodelovanja Jugoslavije, le pomeni za Jugoslavijo težko žrtev. Na drugi strani pa je treba upoštevati, da je s tem priznana pravica naše države do vse cone »B«, čeprav so na Zahodu to pravico dajali prej le Italiji, vsaj do lanskega 8. oktobra, dalje, da je priznana Jugoslaviji pravica do dela cone »A«, in da je sporazumu priložen poseben statut o zaščiti narodnih manjšin, kar je posebne važnosti za naše ljudi, ki bodo prišli pod italijansko upravo.

Z naše strani je bil stavljen podpis pod ta sporazum le v želji, da bi čim več — kar je razvidno iz naše žrtve — prispevali k ustalitvi varnosti v Evropi in miru med narodi. S tem sporazumom — če bo izveden v želji, slediti njegovemu duhu — je tudi podan dokaz za možnost reševanja vseh mednarodnih »neresljivih« problemov, ki pa jih je mogoče rešiti, če za to obstaja dobra volja. V tem je drugi važen moment tega sporazuma, moment, ki prerasča okvir tržaškega problema in daje primeren nauk reševalcem svetovno-politične problematike.

USPEŠEN ZAKLJUČEK LONDONSKE KONFERENCE

Kot je bilo soditi po optimističnih izjavah ministrov, ki so zasedali v Londonu, med samim potekom konference, se je (Nadaljevanje na 2 strani)

Makolski občinski praznik je bil odlično pripravljen

Oblačno vreme v nedeljo, dne 3. oktobra 1954, niti malo ni motilo številnih udeležencev slavnosti ob prvem občinskem prazniku v Makolah, ko so napolnili trg pri občinski hiši, kjer je bil govornišk oder z veliko Titovo sliko, ki so prišli na slovesnost iz bližnjih in daljnih krajev. Neštete zastave so mirno visele z zgradb makolskih hiš. Fasada osnovne šole in nižje gimnazije ter nekatere na novo prebeljene hiše z okrašenimi okni je dajalo Makolam prijazno lice. Zvočni godbe majšperških tovarn so se razlegali po Makolah. Mladina in odrasli v prazničnih oblekah so se zgrinjali na zbornem mestu in čakali v pomenkih na slovesnost.

Govornik tov. Viktor Žnidar, ki je kot predsednik občine otvoril slovesnost, tov. Alfonz Novak, predsednik odbora ZB NOV in tov. Franc Belšak, zastopnik OKZKS in ljudski poslanec, so v zvezi z odkritjem spominske plošče na fasadi občinske zgradbe spomnili udeležence, ki jih je bilo nad 1500, na krvaveče rane, žrtve borbe in zmage zadnje vojne, ko je naše ljudstvo pod vodstvom KP s tov. Titom na čelu z orožjem v roki bilo težko borbo z nadmočnim fašističnim sovražnikom ob skupni pomoči patriotov in tudi zmagalo nad okupatorji, potujčevalci, zatiralci in izkoriščevalci. Zato danes lahko svobodno živimo v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji pod modrim predsedstvom tov. Tita in vodimo politiko miru in enakopravnega sodelovanja z narodi sveta, ki kažejo enako voljo do prijateljskega sodelovanja. Tovarš Franc Belšak je

Spomenik padlim borcem na pokopališču

dni zgodovine slovenskega naroda z odkritjem dveh spominskih plošč in dveh spomenikov.

Ves spored, od začetka slovesnosti do partizanskega mitinga, se je odvijal po programu dneva. Da je prvi občinski praznik tako uspel, je vsakakor zasluga marljivih ljudi iz

menikov z daritvijo spominskih kamnov. Pevski zbor iz Loč in godba na pihala iz Majšperka sta pela in igrala ob začetku slovesnosti ter odkritju plošč in spomenikov. Množične organe in spominske plošče organizacije in svojci so preskrbeli številne vence za okrasitev grobov in spominskih plošč. Patuljji sta obiskali kraje borb in zadrževanja partizanov ter partizanske družine. Dom ob Dravinji je prevzel veliko skrb za partizanski miting.

Po številu odkritih spomenikov in spominskih plošč ob občinskem prazniku, spadajo Makole nedvomno na prvo mesto v okraju. S tem so zopet dokazale, da se zavedajo važnosti zmage naprednih sil nad fašističnim agresorjem v drugi svetovni vojni, zmage napredka in demokracije. Dokazale so, da spoštujejo žrtve, ki so padle v borbah za to zmago in tudi potrdile, da so odločne čuvati našo svobodo in neodvisnost ter varovati naše mlajše pokolenje pred ponovnimi vojnimi nesrečami in grozotami, kakor so jih le delno prikazali v Makolah z razstavo tiska, slikam padlih in ostalimi predmeti iz NOV. Potnik, gost ali tujec, ki ga bo pot vodila mimo grobov borcev in talcev ter mimo plošč skozi Makole, bo lahko videl, da se nahaja v kraju Makole, kjer živi zavedno, marljivo in napredka željno ljudstvo, ki je sposobno v primeru nevarnosti prijeti tudi za orožje in se boriti na življenje in smrt s sovražnikom.

Ni dvoma, da bodo prihodnji občinski prazniki Makol po zgledu prvega spreminjali iz gled kraja in da bo vedno velika udeležba rezultat skrbno pripravljene programa. VJ.

Spomenik padlim talcem

v svojem pomembnem govoru podčrtal velik pomen borbe narodov Jugoslavije za svobodo in enakopravnost malih narodov ter za mir in napredek človeštva. Ob koncu govora je tov. Franc Belšak čestital Makolčanom za tako dobro pripravljeno občinski praznik, ki je bil posvečen spomenu na težke

Makol, funkcionarjev in članov množičnih organizacij ter organov oblasti, učiteljstva, učencev osnovne šole in nižje gimnazije. Slednji so nastopali v skupinah ali posamezno s petjem, deklaracijami in recitacijami. Delovni kolektiv Granitne industrije v Oplotnici je omogočil Makolam postavitev dveh spo-

20 let izhajanje „Ljudske pravice“

Ob 20-letnici, odkar je začela izhajati »Ljudska pravica« so bile preteklo soboto in nedeljo v Veliki Polani in v Lendavi, prejšnji torek pa v Ljubljani obširne in lepo pripravljene proslave, ki se jih je udeležilo veliko število ljudi.

Proslava v Lendavi je bila najobsežnejša in ji je prisostvovalo okrog 20.000 ljudi iz vse vzhodne Slovenije in bližnjih hrvaških krajev. Na tej proslavi so bili navzoč predsednik Ljudske skupščine LRS tov. Miha Marinko, dr. Jože Potrč, Boris Žihel, Ferdo Kozak, prvi urednik »Ljudske pravice« Miško Kranjec, glavni urednik »Borbe« V. Begovič in drugi.

Ob tej priložnosti je o pomenu dvajsete obletnice »Ljudske pravice« ter o pomenu naprednega tiska sploh govoril tov. Marinko, večji del svojega govora pa je posvetil notranjepolitičnim vprašanjem, predvsem trgovini.

Na proslavi v Veliki Polani, kjer je dom pisatelja Miška Kranjca, je na proslavi govoril pisatelj sam, ki je bil prvi urednik »Ljudske pravice«.

Ob zaključku „Tedna otroka“

Oče in mati imata do otroka dvojno težko in odgovorno dolžnost:

Vzgojiti ob pomoči šole in vzgojnih organizacij lastnega otroka kar najbolje in pomagati pri vzgoji mladine vsem institucijam, ki se bavijo z našim mladim rodom.

Ob prvi dolžnosti ne bi izgubljal preveč besed. Koristnost in potrebnost te čisto prirodne dolžnosti je vsakomur jasna. V naši dovoletni službi vzgoje otrok trčimo le zelo redko na nerazumevanje roditeljskega poslanstva, na ravnodušnost napram vzgojnimi dožnostim staršev, kar bi usodno škodovalo otroku že v ozkem krogu družine. V izjemnih primerih pa vendarle ugotavljamo tudi take negativne pojave, ki so jim vzroki gotovo v alkoholu. Ta izjava in ustvarja tiste socialne, moralne zadržavnice in sploh družbene neprilike, ki ogražajo otrokovo bodočnost. Vse to učitelji, starši in oblastni družbeni forumi dobro razumejo ter neutrudljivo ugotavljajo, prosijo, rotnijo, svetujejo in tudi ukrepaajo.

Mnogo šibkeje je razumevanje staršev do široke vzgojne odgovornosti, ki jo imata oče in mati do sosedovega otroka, do katerega koli otroka v vasi, v občini.

Hudo nerazumevanje resničnega življenja kaže oče, ki pravi: »Skrbim in se trudim da bo moj otrok dotro vzgojen«, ali pa mati, ki reče: »Dovolj dela imam z lastno dečo, pa naj bi se brigala še za vzgojo sosedovih, tujih otrok!...«

Pomisli! Spoštovana roditelja, koliko pa je takih otrok, ki bi živeli v tako ugodnih primerih kot bodo vajini, koliko otrok bo tako dobro vzgojenih kot bodo vajini?

Da vajin račun bi bil pravičen, če... Ali pozabljata da bo vajin otrok — mladenič, mladenka — čez deset let stal na lastnih nogah in da bo moral živeti med tako ali drugače vzgojenimi vrstniki? Ali vama bo prav, če bo vajin dobro vzgojen sin... mogoče prišel pod vpliv nemoralnim ali nevezgojenim izprijencem in postal slednjic tudi sam tak? Ali vama bo prav, če bo vajina dobro vzgojena hčerka morala živeti ob ljudeh s šibko ali celo slabo vzgojo in se bo morda zaradi njih zgubila na široki cesti življenja...

denka — čez deset let stal na lastnih nogah in da bo moral živeti med tako ali drugače vzgojenimi vrstniki? Ali vama bo prav, če bo vajin dobro vzgojen sin... mogoče prišel pod vpliv nemoralnim ali nevezgojenim izprijencem in postal slednjic tudi sam tak? Ali vama bo prav, če bo vajina dobro vzgojena hčerka morala živeti ob ljudeh s šibko ali celo slabo vzgojo in se bo morda zaradi njih zgubila na široki cesti življenja...

Ker sem prepričan, da ljubita svojega otroka, tudi vem, da sem sedaj čisto blizu vajinega materinskega, očetovskega srca — želim le, da bi me poslušala! Le pesniki, pisatelji, umetniki in drugi izredni ljudje se kakor svetilniki dvigajo iznad sredine in časa, v katerem žive. Drugače je z otrokom! Dobro vzgojen otrok ne bo mogel ostati tak v šibko vzgojeni družbi svojega okolja. Vajine lastne življenjske izkušnje vama bodo to potrdile!

Ker smo z našo mislijo že daleč, se ustavimo in zaključimo: Starši, vzgajajmo doma svojo dečo s skrbjo in pošteno ter podpirajmo vsa vzgojna stremiljena šole. Bodo prav resno zaskrbljeni nad vzgojo sosedovega, »ljudskega« otroka, ki naj postane ljubezniv sosed tvojemu dobro vzgojenemu sinu, in zvest, nesebičen, pošten tovariš tvoji dobro vzgojeni hčerki!

Odhajajta — draga oče in mati — mnogokrat v šolo! Vajina opažanja in posveti so učitelju pri njegovem nelahkem delu potrebni!

Na roditeljskih sestankih čujeta učitelj in roditelj marsikaj vrednega in tehtnega! Vključita se v Društvo prijateljev mladine in stopita tudi takrat na plan, ko se govori o vzgoji, sreči ali nesreči »ljudskega« otroka ker bosta le tako mogla osrečiti tudi svoje lastne otroke!

Učitelj R. I.

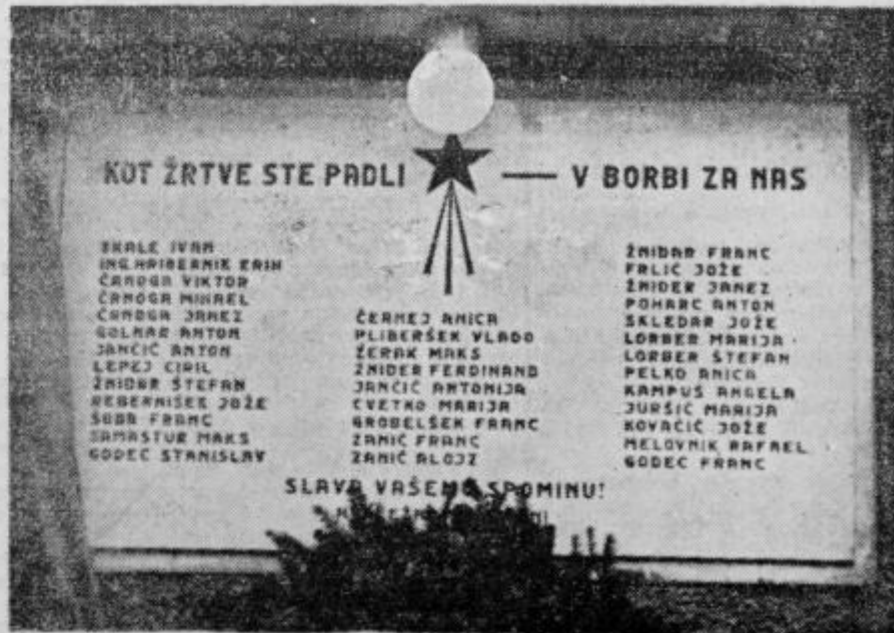
Odločba Zveznega izvršnega sveta o spremembi višine davka, če je bil določen na osnovi netočnega katastra

Zvezni izvršni svet je na svoji seji dne 2. oktobra 1954 med drugim sprejel tudi odločbo o izrednih spremembah davkov po katastru, ki določa, da se lahko spremeni višina davka, če je bil določen na osnovi netočnega katastra. Ta odločba Zveznega izvršnega sveta je bila potrebna zaradi tega, ker katastr 1. januarja 1954, ko so se določili davki na dohodek od kmetijstva, v mnogih primerih zaradi raznih vzrokov niso ustrezali resničnemu stanju. Zaradi tega je treba spremeniti kataster pa tudi višino davkov za letošnje leto.

la potrebna zaradi tega, ker katastr 1. januarja 1954, ko so se določili davki na dohodek od kmetijstva, v mnogih primerih zaradi raznih vzrokov niso ustrezali resničnemu stanju. Zaradi tega je treba spremeniti kataster pa tudi višino davkov za letošnje leto.

Odkritju spominske plošče na občinski hiši je prisostvovalo mnogo ljudi

KOT ŽRTVE STE PADLI — V BORBI ZA NAS

ŠKARLE IVAN
INGWIBERNIK ERIN
ČRNOGA VIKTOR
ČRNOGA MIHREL
ČRNOGA JANEZ
ČRNOGA ANTON
JANČIČ ANTON
LEPEZ CIBIL
ŽNIDAR STEFAN
REBERNISEK JOŽE
ŠOBRA FRANČ
ŠMRTŠTAR MAKS
GODEC STANISLAV

ČERNEŽ ANICA
PLIBERŠEK VLADO
ŽERAK MAKS
ŽNIDAR FERDINAND
JANČIČ ANTONIJA
ČVETKO MARIJA
AROBELŠEK FRANČ
JANIČ FRANČ
JANIČ RALDO

ŽNIDAR FRANČ
FRALIČ JOŽE
ŽNIDAR JANEZ
POHARČ ANTON
SKLEDAR JOŽE
LORBER MARIJA
LORBER STEFAN
PELKO ANICA
KAMPUS ANGELA
JURŠIČ MARIJA
NOVAČIČ JOŽE
MELOVNIK RAFAEL
GODEC FRANČ

SLAVA VAŠENI SPOMINU!

Ob Tednu muzejev od 3. do 10. oktobra

Spomini na slavne dni

Brez dvoma je najslavnejša doba zgodovine našega naroda doba narodnoosvobodilne borbe od leta 1941 do 1945, ko se je naš številčno majhen narod z največjimi napori boril za svobodo z veliko, do zob najsodobnejše oboroženo nemško armado, ki je okupirala z italijansko armado našo zemljo.

Pogosto lačni in prezebili so borci NOV s stisnjeno pestjo in železnim pogumom, gledajoč vsak dan smrti v obraz, premagujoč največjo žalost ob trupih najdražjih, ob požganih domovih — osvobajali pa za podjo svoje domovine. Prizadejali so sovražniku nestete izgube, razbremenjevali so velika evropska fronta boljše nemške udarne sile, ker so zadrževali na našem ozemlju sovražnikove trupe.

Cankarjeve besede: »Narod si bo sodbo pisal sam; ne frak ne bo je, ne talar« — so se uresničile. Okoli Komunistične partije so se zbrale množice zavednih Slovencev in šli so od upora k zmagi. Pisala se je najslavnejša doba naše zgodovine, kronana z dvojno zmago — socialno in nacionalno osvoboditvijo.

Herojski napori naših narodov za osvoboditev izpod tujčevega jarma in socialnega zatiranja bodo živeli v srcih iz roda v rod. Vse dokumente iz slavnih dni pa so prevzela muzejske zbirke NOB širom po domovini.

Ptujska muzejska zbirka NOB hrani dokumente iz narodnoosvobodilne borbe ptujskega okraja. Ker se je slovenski nacionalni element že v stari Avstriji boril z nemčurjsko klico v Ptuj — so v tej zbirki razstavljeni predmeti od tistih dob do osvoboditve leta 1945.

Akt ptujskega advokata doktorja Jurtele je dragocen spomin na 13. in 14. september leta 1908, kjer z vso podrobnostjo opisuje surov napad ptujskih nemčurjev na skupščinarje Ciril-Metodove družbe v Ptuj. Iz stare Jugoslavije je v zbirki mnogo dokumentov o naprednem gibanju v Ptuj. Ob njih spoznamo, da je bila leta 1923 ustanovljena v Ptuj prva celica KP v železniških delavnicah. Ptujski gledališki kolektiv je drug stebel naprednega gibanja v letih pred drugo svetovno vojno. V gimnaziji pa so se zbirali bodoči borci za napredno misel in nacionalno revolucijo — kakor Ivan Bratko, Dušan Kveder, Ivan Potrč, Anton Znidarič, Mirko Centrih, Franc Čuček, brata Vošnjaka in drugi. Osrednja osebnost naprednega gibanja v ptujskem okraju je bil znani komunist dr. Jože Potrč.

Letaki v vitrinah zbirke NOB, ki pozivajo delovno ljudstvo na tujčevost pred grozotami hitlerjansko invazijo, nas spominjajo na tiskarno KP v ptujskem gledališču in v dominikanski zgradbi, kjer so jih tiskali v letih tik pred drugo svetovno vojno.

Mnogo arhivalij v zbirki NOB dokumentira tiste dni, ko so slovenski odpadniki-nemčurji pričakali zaletene hitlerjeve hordje in so morali številni Slovenci v taborišče na gradu Borl, od tam pa v izgnanstvo na Hrvaško in v Srbijo. Mnogi med njimi so se borili za svobodo z drugimi jugoslovanskimi narodi, prenekateri so dali za osvoboditev tudi svoja mlada življenja.

Doma — v ptujskem okraju — pa so Jože Lacko, Osojnik, Kramberger, Mima Kovačeva in Zvonko Sagadin organizirali prvo oboroženo partizansko skupino na vzhodnem Stajerskem že januarja 1942. Spomini na junaško skupino prvoborcev, ki so razen dveh, padli že vsi v letu 1942, so v muzeju pre-

Zadnje dni po svetu

(Nadaljevanje s 1. strani)

uresničilo ob zaključku, ko je bil dosežen sporazum o ukinitvi okupacije v Zahodni Nemčiji kakor tudi o oborožitvi te države pod kontrolo bruselskega pakta, h kateremu pristopi Zahodna Nemčija. Vanj bo vstopila tudi Italija. Nemčiji bo odobrenih 12 divizij in 1350 letal.

Kakor pravijo komentatorji na Zahodu, bo ta sporazum sprejet tudi v Franciji, kjer so bili doslej najbolj skeptični glede na nemško oboroževanje v obrambi Zahoda in oborožitvi Nemčije, za kar so imeli tudi tehtne razloge, temelječe na zgodovinskih izkustvih s svojo sosedo.

cej številni. Tu vidimo dva dokumenta o aretaciji heroja Lacka; dokument, ki naznanja njegovo smrt 18. VIII. 1942; fotografijo Lacka-mučenika pred sedežem Gestapa v Ptuj. Muzej hrani tudi Lackovo torbico in Osojnikovo suknjo ter fotografije borcev Lackove partizanske skupine.

Mnogo arhivalij v zbirki NOB dokumentira teror okupatorja v taboriščih, streljanje talcev-mučenice ujetih borcev. Poleg tega hrani zbirka dragocene primere narodnoosvobodilnega tiska iz tiskarne v Muretincih, ki je bila ustanovljena februarja 1944 in iz Stogovc pod Ptujsko goro, kamor so tiskarno preselili jeseni leta 1944. Tiskarna je nosila ime po heroju Lacku: Tehnika Lacko.

Tudi vi lahko pomagate gluhim!

Gotovo ste že slišali, da so v prodaji tablice VI. kola tombole Zveze gluhih Jugoslavije, katerih žrebanje bo 15. oktobra v Splitu.

Gotovo vas bo zanimalo, v kakšne namene so porabili denar dosedanjih petih kol. Približno 15 milijonov dinarjev čistega dobička so uporabili za ureditev delavnic gluhih. Razen tega so ustanovili založniško in tiskarsko podjetje »Kosmos«, ki tiska knjige za gluhe, za učitelje, vzgojitelje in študente, ki se pripravljajo za težaven poklic: vzgojitelje gluhonemih. Tako bodo gluhonemi dobili potrebne specialne šolske potrebščine, knjige in druga učila. Ker je s petimi koli krita potreba tudi v delavnicah, je dobiček VI. in VII. kola namenjen za ustanovitev ekonomije za slaboumne, gluhe ljudi in za obrtniške delavnice, v katerih bodo zaposlili večje število ne-kvalificiranih gluhih delavcev.

V Jugoslaviji je registriranih 37.269 gluhih ljudi. V resnici

IZ TRGOVIŠČA

Ze od nekdanj je v tukajšnjem življenju udomačen način razglaševanja raznih odredb ob nedeljah pri farni cerkvi. Teja se poslužuje občine, gospodarske in politične ustanove ter kulturna društva.

Pri nas, ki smo vključeni v občino Ormož, mora večkrat kak gospodarsko važen razglas izostati, ker občina zahteva za vsako razglasitev pregled oznanila in plačilo 300 din v gotovini.

Kakor smo zvedeli, v drugih občinah te takse ne poznajo in stane pri njih oznanilo le 20 dinarjev.

Zato prosimo, da nam mero-dajne oblasti pojasnijo, na

Orožje, gumijast čoln za prevoz partizanov čez Dravo, slike padlih, spominski predmeti partizanov, zemljevid NOB ptujskega okraja in še marsikaj — pojasnjuje borbo in narodnoosvobodilno gibanje ptujskega okraja po letu 1943.

Zbirka NOB je na ptujskem gradu v dveh prtiličnih sobanah. Ker je gradiva še mnogo deponiranega — pripravljala uprava muzeja s pomočjo okrajnega odbora ZB razširitev zbirke.

Veliko zanimanje za zbirko NOB ptujskega okraja kažejo mnogi obiskovalci, ki stopajo skozi to svetišče naše borbene preteklosti z zavestjo, da so videli dokumente najslavnejših dni naše zgodovine. R. V.

jih je najbrž več, ker ljudje pač ne priznajo radi svojega defekta. To so ljudje vseh starosti, in že od 15. leta je gluhih 5101. Največ gluhih je v starosti nad 25 let, to pa zato, ker so v tej starosti vstete tudi poškodbe med vojno in poškodbe pri delu. Iz teh števil je razvidno, kako je obsežno delo skrbeti za rehabilitacijo in pre-kvalifikacijo ljudi, ki se morajo zaradi svojega defekta priučiti drugemu delu. Mnogo težavnejše pa je vprašanje šolanja in zaposlitve mlajših, ki so gluhonemi. Zato je razumljivo, da je Zveza gluhih Jugoslavije ukrenila vse, da s prodajo tomboških tablic tudi zdravi ljudje nekaj prispevajo. Z ozirom na velike človekoljubne namene imajo ljudje zadoščeno tudi tedaj, če pri igri izgubijo, ker porabijo dobiček za boljše življenje gluhonemih. M.

kakšni podlagi ena občina pobira to takso, druga pa ne, če-ravno živimo vsi v istem ptujskem okraju.

V razgovoru z občinskimi odborniki smo prišli do zaključka, da na svojih sejah te vrste takse niso predvidevali, ki bi bile tako rekoč zakon za dotično občino. Zato predlagamo, da se zakon o takсах izvaja v eni kakor v drugi občini, alj pa se naj ukine pri vseh.

Ne pozabite takoj nakazati za-ostale naročnine za

PTUJSKI TEDNIK

NOVAK FRANCE:

Sadjarjem v razmišljanje

Sedaj obiramo sadje in ga prodajamo za visoko ceno kot malokdaj. Mnogi naši sadjarji pa vseeno težko dosegajo dohodke, ki jih lahko dosega le gospodarstvo v urejenim sadovnjakom. Takšna leta se bodo stopnjevala. Gospodarstva z bogato sadno letino se bodo krepila. Brez sadja ne bo gotovine in je razumljivo, da bo gospodarstvo marsikje šepalo.

Zakaj se obeta sadjarjem bogato donosna bodočnost? Odgovor naj povedo tisti, ki hodijo odprtih oči po vaseh in vrhovih. Kje so sadovnjaki, kot smo jih videli pred 10 ali 20 leti, ko so bili vsi jarki polni sadja, ko so za vsakim gabrovim grmom ležala lepa rumena jabolka. In danes? Jarki so sicer ostali, vendar jabolka ni v njih.

Ob pogledu na to nam je jasno, da vlada v naših krajih veliko pomanjkanje sadnega drevja, ki je sposobno za rast in dobro letino. V vseh krajih bi lahko dobro gospodarili, če bi sadno drevje bolje negovali. Drevje je marsikje zanemarjeno, ni gnojeno, neočiščeno, ni škropiljeno letno niti enkrat, zato je moralo propasti. S pridanjem sadnega drevja pronađa tudi dobra volja v domačijah.

Do tega je moralo priti. Sami smo tega krivi. Oblast je pričevala, svarila in s kaznjivo pretiila brezbržnim sadjarjem, ki niso hoteli podvzemat: naj-nujnejših obrambnih mer pred propadanjem drevja. Vse to vrizadevanje je bilo marsikje bolj v posmeh kot v korist. Le manjše število je bilo sadjarjev, ki so prisluhnili nasvetu, navo-

dilu, opozorilu in potrebam časa in so svoje sadovnjake uredili. Ti imajo danes visoke donose, drugi pa pravo puščavo v nekdanjem sadovnjaku. Ta puščava se kaže v stalnem tarnanju, v prazni denarnici, v praznem sadovnjaku, na razdrti strehi, v na pol praznem hlevu, na obnošeni obleki odraslih in otrok, na kreditni šibkosti pri raznih nakupih pri naročilih del obrtnikom itd. Marsikdo ne verjame, da je propast sadnega drevja tako usodna zlasti tam, kjer sloni gospodarstvo na edinem večjem dohodku, na sadju. Pa so žal še ljudje, ki jim ta propast gospodarstva ne gre preveč na živce. Zejo bodo gasili s klintonom z brajd obveznosti plačevali s posojili, nevoljo dušili v pijančevanju in temu rade sledijo neljube posledice.

Ponovno se kaže potreba, da pravilno usmerimo vsa gospodarstva, ki imajo prvenstvene pogoje za sadjarstvo in ki so že davno imela uspehe. Ponovno naj uredijo mlajša sadna drevesa in naj začnejo z obnovo nasadov. Ko je sadil praded drevesa za svoje vauke, ni bil sebičnež. Vedel je, da ne bo dočkal sadu dreves, ki jih je nasadil in vendar je sadil in s tem zapustil najlepšo dobo svojim potomcem. Ob vsaki dobri letini so se ga spomnili in ga slavili kot dobrega sadjarja in gospodarja. In kaj bodo lahko govorili naši zanamci?

Jabljana srednje višine že dobro rodi z osmimi ali desetimi letom po saditvi. Ta čas ni tako dolga za hitro, tako hitro, da-ovo hitro zraste, če ga pravilno

Morda se v polni meri niti ne zavedamo pravega pomena, ki ga imajo sodobni muzeji ne le za pouk zgodovine, temveč tudi za proučevanje razvoja človeške kulture. Pomanjkanje do-brega poznavanja muzejev, večkrat pa tudi napačne predstave o njih, povzročajo, da še ne znamo tem ustanovam pripisati tisto vrednost, ki jim v resnici pripada. Se vse preveč si namreč ljudje pod besedo muzej predstavljajo ropotarnico naj-različnejših starin, na katerih se nabira debel sloj prahu in patine. Razen tega pa tudi ne smemo mimo dejstva, da nam dostikrat pomanjkanje denarnih sredstev ne dovoljuje ali celo onemogoča, da bi na zunanji videz mrtvim muzejskim predmetom v muzejski razstavi zopet vrnil življenje in jih s tem napravili privlačnejše.

Ze zdavnaj so drugje po svetu prešli muzeji tisto stopnjo v svojem razvoju, ko so bili v prvi vrsti namenjeni le obisko-valcem iz vrst znanstvenikov in izobražencev, ki so prihajali v muzeje s širokim predznanjem. Z različnimi metodami so jih poskušali preurediti in jim tako podati značaj sodobnih razstav, ki niso privlačnejše le za oko, temveč so po svojem novem načinu posredovanja vse-bine pričele pomeniti več kakor navadne razstave. Uvrstili so se v vrsto kulturno izobraževalnih ustanov, ki v znatni meri posredujejo znanje širokim plastem ljudstva. Postali so sodobna učilnica zgodovine in razvoja kulture.

S kakšnimi metodami je mogoče doseči take spremembe v muzejih? S temeljito reorganizacijo zbir, v katerih točno ločimo razstavne predmete od onih, ki spadajo v študijske depoje. S tem razredčimo razstavne predmete, obenem pa pridobimo več površine za ilustracije in legende, ki so nepogrešljive v sodobnih muzejskih razstavah. Kako važno vlogo imajo prav te ilustracije posebno v tistih muzejskih oddelkih, ki razstavljajo za oko manj privlačne razstavne predmete, ni treba posebej poudariti. Spomnimo se le na množico arheoloških izkopavin, ki so predragoceno gradivo za strokovnjaka, toda človeku-laiku prav ti goli predmeti ne povedo mnogo, medtem ko razstavljeni po vitrinah v tesnih vrstah odbijajo že na prvi pogled.

Mar ne bi vsi ti predmeti, ki imajo toliko pisane preteklosti iz življenja za seboj, povedali neprimerno več, če bi jim v muzejski razstavi prav z ilustracijami nakazali funkcijo, ki so jo opravljali v svoji življenjski dobi? In šele potem, ko bi to storili, bi v resnici smeli reči, da smo muzej poskušali približati ljudem, obenem pa zahtevali od teh ljudi,

da bi postali stalni muzejski obiskovalci.

Dejstvo je, da vsi muzejski oddelki niso privlačni v enaki meri. Ze samo število obisko-valcev v ptujskem Mestnem muzeju, če ga primerjamo po posameznih oddelkih, zgornjo priča, da je glavni obisk usmerjen na grad zaradi estetsko urejene in že zaradi vsebine privlačne kulturnozgodovinske zbirke. Ne smemo pa prezreti, da je tudi ta pojav samo na škodo arheološkemu oddelku, ki ima zaradi svojih znanih arheoloških najdb svetovni pomen, a kljub temu pri obisko-valcih prav zaradi pomanjkljive ureditve ne more priti do veljave.

Zato bi se končno morali vprašati: kaj smo storili pri nas, da bi z novimi metodami dela ustvarili iz muzejev sodobne učilnice zgodovine? Dovolj, a kljub temu še vedno premalo. V tem oziru prekašajo pokrajinske muzeje naši

osrednji muzeji, ki so se podali na pot reorganizacije takoj v prvih letih, medtem ko jim muzeji v provinci šele sledijo. Zelo malo smo še ukrenili, da bi približali obiskovalcem tiste oddelke, do katerih čutiljo ljudje še vedno neki odpor. To so predvsem arheološki oddelki, saj smo v začetku vse preveč omalovaževali njihov značaj, kar pa se nam temeljito maščuje v vsakodnevnih praksah.

Res je, da je vsaka takta reorganizacija muzejev povezana z občutnimi finančnimi stroški, toda če pomislimo na napredno vlogo, ki jo opravljajo muzeji v pravilnem tolmačenju zgodovine, in to v večji meri, kakor to opravljajo knjige, predavanja in druge oblike izobraževalne dejavnosti, vidimo, da se vsa vložena sredstva bogato obrestujejo in vračajo. Prav zato ne bi smeli štediti s temi sredstvi, ampak nasprotno, omogočiti temeljito preureditev muzejev in njihovih oddelkov. ut.

Gasilski dom v Mezgovcih že s'uzi svojemu namenu

Zadnje nedeljo (26.) v septembru je bila v Mezgovcih velika slovesnost, katere so se že dolgo veselili, zato se je na njej zbralo lepo število ljudstva iz domače, okoliških pa tudi oddaljenejših vasi. Bila je otvoritev novega gasilskega doma. Na številna vabila so se odzvala bližnja gasilska društva, ki so vrnila društvu iz Mezgovc obiske z raznih njihovih proslav in prireditev.

Ličen dom z veliko dvorano bo Mezgovčanom središče kulturnega dela in gasilskega udeleževanja. Do popolne dovršitve doma ni daleč. Nova streha doma se svetlika iznad ostalih streh. Nova velika okna in vrata so pobarvana. Na pročelju zgradbe je pripravljeno mesto za vzdavo spominske plošče za padle borce in Mezgovce. Z graditvijo gasilskega stolpa ne bo posebnih težav. Do gasilskega avtomobila je res nekoliko dalje, pa bo ob dobri volji tudi to dosegljivo. Za gledališki oder so že pripravljene kulisе. Izralce ne bo treba iskati, ker imajo dovolj požrt-

vovalnih deklet in fantov za igre.

Slovesnost je otvoril predsednik društva tov. Alojz Glazer. Pozdravom, govorom in čestitkam so ljudje pozorno sledili. Govorniki tov. Glazer, ustanovitelj društva tov. Franc Bežjak, tov. Martin Canjko in tov. Rakuša kot zastopnik Okrajne gasilske zveze, so spomnili navzoče na dobro voljo, vztrajnost, požrtvovalnost in pomoč članstva, brez katere ne bi mogli uresničiti velikega načrta o zgraditvi kulturnega središča in gasilskega doma v Mezgovcih. Vsi govorniki so se zahvalili za vsaj pomoč in razumevanje ljudstva.

Najlepši spomin na to slovesnost bodo imeli člani društva, ki so jim bile izročene diplome in društvu v celoti, ker je prejelo diplomu štaba prvega sektorja in priznanje OZG za marljivo delo in za dosežene uspehe.

V doglednem času bo sledila na tem mestu nova slovesnost, ki bo posvečena spomenu na padle borce in bo ob odkritju spominske plošče. RI.

Se enkrat: Zakaj cirkovska skupina ni nastopila na ptujski razstavi?

Pod gornjim naslovom smo čitali pred štirinajstimi dnevi v Ptujskem tedniku članek, ki pa ga moramo dopolniti, da bi se resnica prav spoznala.

V omenjenem članku je izpovedal svoje težave Korže, danes jih pa naj povemo prizadeti.

Res je, da se mladina ni odzvala Koržetovemu vabilu, da bi nastopila v času ptujske razstave. Pred dvema letoma je cirkovska mladina zelo rada prihajala k vajah za folklorne nastope. Takrat je mnogo vadila skozi celo poletje in ob večerih nikdo ni pomišljal, ko se je odpravil k vaji, na utrujenost po celodnevem naporom delu. Vaja je bila mladini v razvedrilo in težko bi jo pogrešali. Ze od nekdanj so Cirkovčani zelo radi prihajali k vajah za kulturne prireditve in ta dobra stran se je prenesla na mladino. Korže je skupini takrat obljubljala odškodnino, ker so mladinci in mladinke raztrgali pri plesu po par podplatov. Po uspehij vajah je skupina nastopala v Cirkovcih, Majšperku, Pragerskem in dvakrat v Ptuj. Ko pa je sezona minila so se obljube razblinile v nič, čeprav se je na vseh prireditvah pobirala vstopnina. Kje je ves zbrani denar, ve samo Korže. Če bi se nahajal v blagajni kulturnoumetniškega društva, bi bil nastopajoči veselji in zadovoljni, saj niso takšni egoisti, kot se jih včasih smatra. Ker pa je od tega imel korist Korže, ljudstvo ne pozabi rado in ga je težko pripraviti, da bi znova nastopilo. V Koržetu so spoznali ljudje mnogo hinavščine, ki je vedno prihajala na dan v plazu sladkih besed. Tokrat se je opirala na študente, da bi naj ti pripravili ljudi za nastop. Toda ti so povsod naleteli na isti odpor. Ljudje so jim končno poasnilli, zakaj ne marajo več sodelovati. Dijaki so bili vedno, kakor tudi ostala mladina, pripravljeno delati in žrtvovati prosti čas za kulturnoprosvetno delo v vseh organizacijah, če je bilo delo v njih pošteno in skupnosti koristno. Ne dovoljujejo pa, da bi jih kdo vodil za nos in zlorabjal. Sicer pa trije dijaki ne morejo tvoriti folklorne skupine.

Lansko leto se je zbrala skupina (Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje na 3. strani)

LOMO Ptuj je zopet sejal in kaj je rešil?

V četrtek, 30. septembra t. l. popoldne, so odborniki LOMO Ptuj zopet zasedli svoja redna mesta okrog velike mize in so reševali vrsto tekočih vprašanj in predlogov ter jih tudi večinoma zadovoljivo rešili. Seja sama je bila v nasprotju z nekaterimi prejšnjimi živahnimi sejami precej mirna, ker ni bilo med levo in desno polovico omizja nasprotnih stališč. Levo polovico mize zasede vedno več odbornikov — nekaj kmetov z mestnega področja, nekaj starejših odbornikov in nekaj odbornic, desno polovico pa odborniki namenečenci, večinoma pa odbornice. Na tej seji tudi ni bilo toliko vzdržanih glasov kot včasih, ker se je bilo mogoče pri vseh odločitvah dokaj lahko odločiti za ali proti...

Po številu točk dnevnega reda in popuščanju pozornosti proti koncu se je kazalo, da se je za eno sejo namrnilo preveč vprašanj in da bi bilo koristno sklicati sejo večkrat ter se o nekaterih vprašanih in predlogih natančneje pomeniti. Seje sicer res stanejo in jih ne kaže sklicevati za malenkost, vendar se včasih okrog važnih vprašanj naniza toliko malih, da se seje razvlečejo v pozne ure, ko ni več toliko strpnosti in resnosti kot v začetku.

Med najvažnejše razprave te seje spada nedvomno razprava o razširitvi industrije v Ptuj in o možnostih zaposlitve ženske delovne sile, pri čemer je diskusija ostala na vprašanju, če kaže v Ptuj postopoma graditi kovinsko industrijo in sicer v etapah, ki bi se od prvotnega manjšega obrata sčasoma razvila v tovarno kovinske galanterije, ki bi zaposlila do 200 ženskih delovnih moči in bi izdelovala kovinske predmete za široko potrošnjo, ki jih sedaj pogrešamo ali pa jih je vobče težko dobiti na domačem trgu. Vsi odborniki in odbornice so se strinjali s tako rešitvijo za zaposlitev ženske delovne sile. Razumljivo je, da je odbornica tov. Julka Kanclerjeva skupno z ostalimi odbornicami s poskajanjem pozdravila ta predlog in sklep, da bi začel takoj z ureditvijo te zamisli, kolikor bodo pač na razpolago denarna sredstva.

Kot pri vseh sejah, je prišlo tudi na tej seji do razprave o stanovanjskih težavah in o predlogu, da bi naj tovarne in podjetja začela misliti na graditev stanovanj za svoje delavce in nameščence, ker sicer ni mogoče misliti na odpravo kritične stanovanjske stiske. Večina odbornikov vidi v tem načinu graditve stanovanj izhod in ni dvoma, da bi se dalo v Ptuj to tudi izvesti. Razumljivo je, da to ni mogoče v obliki množične akcije, pač pa bi postopna graditev stanovanj od strani posameznih tovarnih in obratov dokazala, da je zamisel izvedljiva vsaj drugo leto.

Sadjarjem v razmisljanje

(Nadaljevanje z 2. strani)

bodo imeli leto za letom za trg kvalitno sadje. Lastnik zemljišč primernih za sadjarstvo ki nimajo interesa za napredek, bodo pač ostali ob strani poti in ne bodo mogli nabaviti vsega kar bi jih zadovoljevalo.

Končno je za nezahtevane sadjarje važno, da se davek odmerja po površini. Ni vseeno, če da 1 ha z 80 drevesi po 100 kg jabolk, t. j. 8000 kg po 25 din. skupno 200.000 din ali pa nekaj plodov po 200 kg po 25 din. skupno 200.000 din za sadje krije celoletni davek, zaradi katerega je toliko tarnanja in krije še mnogo ostalih stroškov. Račun ni visok, temveč je zmeren in dosegljiv samo dobremu sadjarju.

Prihajamo v dobo resnejšega gospodarjenja s površinami, ki jih obsega posamezno gospodarstvo. Vse površine je treba dobro izkoristiti, ali pa jih prepušči onemni, ki je to voljan in sposoben. Število prebivalstva raste, kmetijske površine se krčijo z graditvijo stanovanj, cest, daljnovodov itd. Melioracije so šele stvar naše bližnje bodočnosti. Novih plodnih površin ne večamo. Obstojne površine zanemarjamo in še z njej malo gospodarimo. Donosi padajo ali pa so nestalni. Vse to in še več momentov narekuje skrbno obdelavo vsake kmetijske kulture, kjer je stoletje poznalo svoj prostor tistim ki se na kmetijstvo vsaj malo razumejo. Kmetijstvo potrebuje vse več pridnih, dela voljnih in strobnih rok, ki bodo znale in hotele zemljo pravilno obdelovati s pomočjo izsledkov in pripomočkov ter zagotoviti hrano ljudstvu.

Sadjarji uredite svoje sadovnjake in izkoristite lege, ki še niso zasajene s sadnim drevjem, če želite visoke donose. Sadite nove nasade. Pomagajte zaraščeni. Donos bo visok in stalen.

Prav živahna diskusija se je razvila okrog vprašanja, ali naj LOMO Ptuj pristane na predlog, da bi KZ Turnišče in Ptuj imeli v Ptuj na Ormoški cesti (Lužnik) in na Bregu (Tomanč) svoji gostilni namesto dosedanjih privatnih gostiln, ki sta bili pred nedavnimi ukinjene. Odbornik tov. Sattler je sicer vztrajno branil predlog, da bi LOMO Ptuj lahko omogočil KZ gostilni kot podružnico na Ormoški cesti in na Bregu — vendar s predlogom ni prodir, ker je glasovanje o tem predlogu pokazalo, da je večina odbornikov proti temu, da bi nastala namesto dveh privatnih na istih mestih dva združena gostinska obrata, od katerih pospeševanje kmetijstva ne bi imelo nikake koristi. Te si sicer KZ lahko najdejo v drugih panogah, ne pa v gostinskih uslugah. Tov. Sattler je sicer ostal prepričan, da LOMO Ptuj zavira uresničitev teh predlogov in se je verjetno težko zagovarjal pred nekaterimi volivci, da s predlogom ni prodir.

Graditev vodovoda in kanalizacije se iz seje na sejo vsiljuje v ospredje in kaže, da se ga LOMO Ptuj resno loteva in izkoristi vsako priložnost za doseg kredita, da bi lahko prvotno nabavil cevi in po nabavi teh pristopil k polaganju. To bi sicer zahtevalo v začetku vsaj 50 do 60 milijonov dinarjev, vendar je vprašanje, kje jih bo dosegel in če jih bo mogel izriniti do konca leta, da ne bi kredit zapadel oziroma ostal zaradi prekratkega časa neizrpan.

Na odobravanje je naletel predlog o vzpostavitvi redne avtobusne zveze med Ptujem in Kidričevim, ki bi omogočala prebivalcem Kidričevega vsaki dve uri za 20 min sem in tja vožnjo v Ptuj, zaradi nakupa potrebnih stvari in udeležbe na raznih kulturnih prireditvah. V zvezi s tem vprašanjem je stopil LOMO Ptuj v pogajanja s Tovarno avtobusov v Mariboru in bo, kot kaže, mogoče kaj kmalu zvedeti za tozadnji rezultat. Tako rešitev bodo v navdušenjem sprejeli prebivalci

Dom za duševno defektno dečo v Dornavi je proslavil obletnico ustanovitve

Do oktobra preteklega leta je krasni baročni grad v Dornavi nudil zavetje onemoglim. Ob njihovi oselitvi v novi dom na Bokalcah pri Ljubljani, pa je dobil »Dom« nove prebivalce. Postal je zatočišče duševno defektni deci, ki ji nova socialistična Jugoslavija posveča vso

drugo fazo svojega dela, kajti »Doma«, ki je doslej imel le vlogo zatočišča te naše najbednejše dece, postaja tudi vzgojna ustanova, ki bo usposobila za življenje desetine tistih otrok, ki bi bili brez velike skrbi in prizadevanja socialistične misleče množice sicer obsojeni

Cene na ptujskem živilskem trgu

V sredo, 6. oktobra

Cebula 20—25, česen 80, fižol luščeni 30, fižol stroški 30, krompir 10, paprika 30, cvetača 50, kumare 15, kumare za vlaganje 30, peteršilj 40, pesa rdeča 25, solata endivija 30, solata v glavah 30, špinac 60, zelje v glavah 20—25, korenček 40, ohrovt 25, paradižnik 30.

Ječmen 25, koruza 25—28, pros 30, moka koruzna 30, moka ajdova 40, moka enotna 42, zdrob koruzni 35.

Maslo surovo 400 zaseka 250, Mleko 20, smetana 100—120, sir 40—70.

Kokoši 250—400 piščanci 200—500, purani 700—1000.

Breskve 40—50, grozdje 60, hruške 30—40, jabolka 25—30, slive 40 orehi 80—100.

Gobe 100, jajca 16, med 280.

Okrajno gledališče Ptuj

Sobota, 9. okt. 1954, ob 20. (8.) uri: Buck-Rabadan: »KVEJ-LAN«, kitajska igra v štirih dejanjih z glasbo. Tretjič.

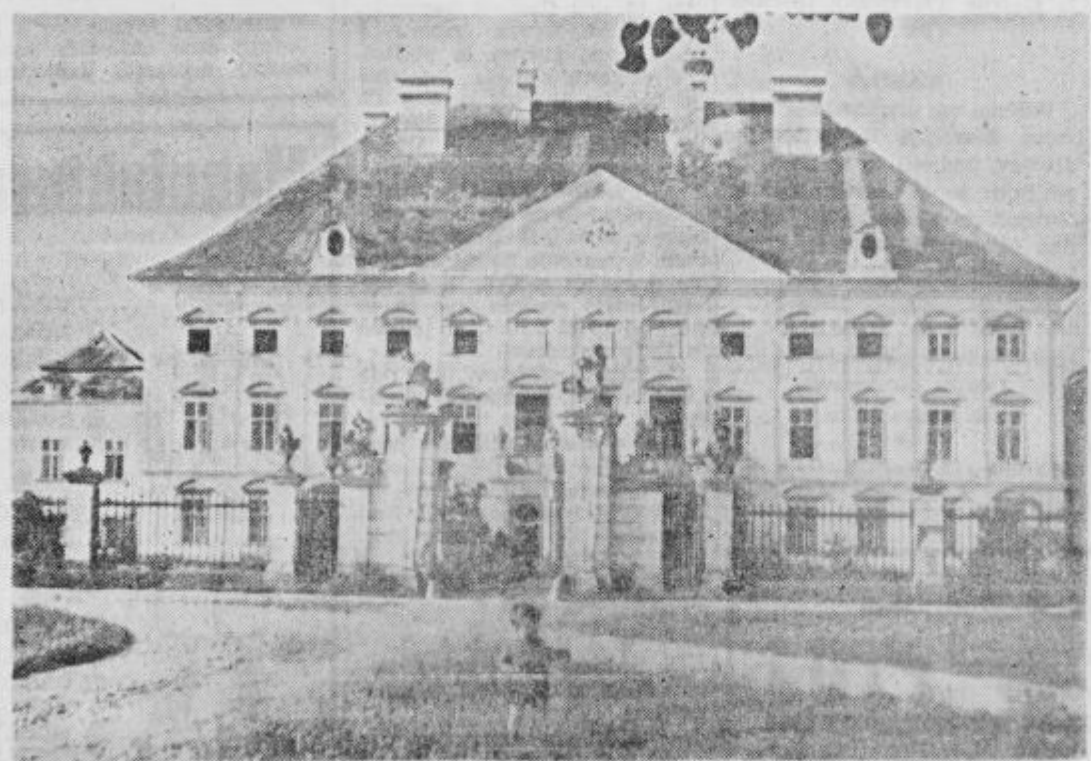
Torek, 12. okt. 1954, ob 20. (8.) uri: Buck-Rabadan: »KVEJ-LAN«, kitajska igra v štirih dejanjih z glasbo. Šestič.

Četrtek, 14. okt. 1954, ob 20. (8.) uri: »VESELI VEČER«. Pet-najstič.

Predprodaja vstopnic pri gled. blagajni dan pred predstavo in na dan predstave od 15. do 17. ure, ob nedeljah od 9. do 11. ure in eno uro pred predstavo. Rezerviranje vstopnic dopoldne v gledališki pisarni, tel. št. 71.

„MIKLOVA ZALA“ v Dornavi

Svojevstveno doživetje za Dornavo je bil prikaz »Miklova Zala« na prostem ob gostovanju IZUD Vitomarci. Od blizu in daleč so prihajali gledalci, tako, da se je za to določeni prostor na gostu napolnil z njimi. Vas, ki ima že igralsko tradicijo, je nastopajoče sprejela s toploto, kar naj bo gostom v priznanje.

skrb v taki obliki, da leta lahko tekmuje s skrbjo slehernih držav z bogato kulturno in materialno tradicijo.

Iz skromnega začetka je vzniknila in se razrasla ustanova, ki se dviga pod vestnim in strokovnim vodstvom upravnika tov. Gučka. Kdo bi danes ob obletnici obstoja te ustanove mogel pretresti vse drobne in velike težave, ki jih je bilo treba premagati, da se je ustanova dvignila do svoje sedanje višine, ki daje še danes zagotovo, da se bo ustanova dvignila do one kvalitete, ki ne bo opozarjala nase le nas Jugoslovance, temveč bo prodira z njo tudi izven naših meja. Prav gotovo razume ogromno delo, ki je bilo izvršeno do sedaj le oni, ki je poznal razmere ob pričetku te ustanove, razmere, ko je bilo prvenstveno zlasti vprašanje vzgoje potrebnega kadra.

Uspelo je, in danes stopa ustanova v drugo leto plodnosnega dela, stopa pa tudi v

vse življenje na bedno življenje v duševnem mraku.

Pohvaliti je treba kolektiv ustanove, ki je znal na tako prirčen način povezati v svojo proslavo obletnice vso vas, poleg vseh onih, ki jim je propleh ustanove nujnost ne le po dolžnosti, temveč tudi po srčnem nagibu. Kot monolitni skupek so se srečali vsi na razgibanem večeru, v katerega je zbrane uvedel upravitelj »Doma« z obrazložitvijo kratkega razvoja in pomena ustanove. Proslavo so razvijale pestre točke kulturnega programa, v katerem tudi niso manjkale točke z gojenci ustanove. Ob veselih zvokih jazza pa se je hočeš nočeš množica zavrtela marsikdo, ki mu je življenje napisalo že kar častno število let.

V topli domačnosti, ki je proslavo prekalila v prijeten družbeni večer, je bilo jedro izredne kvalitete, namreč živo občutena zavest, da povezuje ustanova prav vse v misel za skrb naše, od življenja doslej

mu« našli sonce otroci, na katere smo doslej lahko mislili le z boleštvom v srcu.

Še enkrat: Zakaj cirkovška skupina ni nastopila na ptujski razstavi?

(Nadaljevanje z 2. strani)

pina mladincev in pričela vaditi dramo »Prevara«. Prosila je Koržeta naj ji prisloži na pomoč z dobrimi nasveti pa je on to odklonil. Končno ga je prosila, naj pomaga vsaj s tem, da bi nastopajoče našiminkal. Toda Korže je tudi to odbil. Skupina pa zaradi tega ni klonila. Z igranja nastopila osemkrat in zbrani denar skrbno hranil za popravilo dvorane, česar je ta tako potrebna.

Mladina iz Cirkovc ima mnogo veselja do igranja in komaj čaka, da se bo zopet lahko udeleževala na odru. Hoče pa imeti čiste račune, da bo njen trud koristil predvsem skupnosti. Obč. komite LMS Cirkovci

V času setve je treba misliti na višino pridelka

Ing. Zorec Egon

Jesenska setev je v najživahnem času. V tem času je treba začeti misliti na to, kako bomo dosegli čim večji hektarski donos. Za to pa je potrebno dvojno: prvo, kako je treba pripraviti zemljo — in drugo, kakšna je kvaliteta semena, ali je očiščeno in razkuženo in ali vsebuje vse dobre lastnosti, ki s svoje strani prispevajo k čim večji višini pridelka.

Za razkuževanje žit se uporabljajo živostrebri ali bakreni preparati. Če razkužujemo doma, uporabljamo modro galico, pri čemer vzamemo en kilogram galice na 100 l vode, v kateri namočimo seme samo za 30 minut, nakar ga je treba posušiti v razsutem stanju. Razkuževanje z galico lahko zmanjša kaljivost za 10 odstotkov, zato je treba pač razkužiti za toliko več semena. Zato pa je mnogo bolje, če razkužimo seme strojno s selektorjem, ki istočasno razkuži in očisti. Razkuženo seme je jamstvo, da bo ob času žetve posevek zdrav, posebno prost smetljivosti, ki sicer lahko povzroči ogromno škodo.

Setev ozimnih žit je treba izvršiti čimprej. Skrajni rok za ječmen je konec septembra, rž 15. oktober, pšenico 20. oktober. Na zelo lahkih in suhih tleh je bolje sejati soržico. Sejmo le s sejalnikom, da prihranimo na semenu in pridobimo zaradi enakomernosti posevka večji donos.

Semenu samemu je seveda treba posvetiti poleg zemlje največjo pozornost. Če pobliže proučimo činitele, ki vplivajo na povečanje pridelka, ugotovimo vso važnost kvalitete semena. Zastonj je ves trud z obdelavo zemlje, zastonj gnojenje, pletev in okopavanje, če ni v posejanem semenu zbranih vseh onih lastnosti in nagnjenj, iz katerih nastajajo bujni in izenačeni posevki ter zanesljivo bogate žetve. Setev dobrega semena je zato pri današnji borbi za višje hektarske donose zelo važna stvar, ker ne podražuje proizvodnih stroškov, dviga pa pridelke pri žitih, n. pr. za 15 do 20 odst. (pri krompirju pa n. pr. celo za 30 do 60 odst.). Ti povečani donosi niso samo teoretično ugotovljeni, temveč tudi praktično preizkušeni in dokazani.

Dobro seme si lahko pridobimo z zamenjavo ali pa si ga nabavimo na semenogostih posevkih, ki jih zastopajo vse kmetijske zadruge. Njihovo seme je vzgojeno po znanstvenih metodah selekcije in nudi vse jamstvo, da bo dal pridelok tudi ob ostalih primernih pogojih največji pridelok.

Slabo žitno seme naj bi kme-

tovalci vsaj do polovice izmenjali vsaj vsakih nekaj let.

Katere žitne sorte so najprimernejše za naše kraje? Werter, Peragis za ječmen, za rž Dreger, Pethus, in za pšenico Bavarska kraljica, Tasil, včasih tudi Prolifik so brez dvoma sorte, ki v naših predelih dajejo lepe pridelke. Kmetijske zadruge jih imajo na razpolago. Segajte po njih!

Alli obstaja ozimni oves? Nedavna diskusija med kmetovalci, ali obstaja poleg jarega tudi ozimni oves, je vzrok tem vrstam. Res je, da obstajajo tudi ozimne vrste ovsa, le da so pri nas sivo redke. Le tu in tam pridelujejo to vrsto na Pohorju. V Vojvodini pa se tovrstni oves bolje obnese od jarega. Ozimne vrste ovsa niso dovolj odporne proti pozehi, zato ostrega, brezsežnega mraza v naših krajih ne prenesejo. V teku so poskusi, da bi vzgojili odpornejšo sorto, vendar doslej v tem pogledu ni bilo uspeha. V hudih, brezsežnih zimah pozeha ozimni oves tudi v Vojvodini. Tedaj je treba setev spomladi ponoviti z jarim.

SPORT ODOBKA

Dijaški dom—Breg 3:2

V nedeljo 3. oktobra 1954 sta se na igrišču Dijaškega doma v Ptuj srečali mladi odbojkarji skupini mladincev-dijakov iz Brega in Dijaškega doma v Ptuj. Po menjačih se uspešnih je končno zmagovalo moštvo iz Dijaškega doma. Obe moštvi sta se trudili prikazati lepo igro, kar jima je delno tudi uspelo. Naj omenimo težave, ki jih imajo mladi odbojkarji na Bregu. To so večidel dijaki, ki nikakor ne morejo pritegniti v svojo sredo ostalih mladincev. Zato bi naša mladinska organizacija na Bregu v tem pogledu opravila svojo nalogo.

ŠAH

Brzoturnir ŠDP bo za oktober v torek, 12. oktobra t. l. ob 20. uri v sindikalni dvorani železničarjev v Ptuj.

FOTOAMATERJI, STARŠI!

Novoustanovljeno Fotoamatersko društvo Ptuj Vas vabi, da pridete osebno ali da pošljete svoje učence in dijake ter vajence, ki imajo veselje do fotografiranja, v nedeljo 10. oktobra t. l. ob 10. uri pred LOMO Ptuj, kjer se bodo zbrali amaterji, si ogledali fotolaboratorij in pozneje bo vsak od navzočih napravil po en posnetek na fotoaparatu društva in na film, ki ga je kupilo društvo.

S tem bo obenem začel fotoamaterski tečaj. Prinesite s seboj fotoaparate.

Odbor

Tovarna „Delta“ v Ptuj u

je priredila novim članicam kolektiva svečan sprejem

Svojevrstno svečanost je doživel v nedeljo 3. oktobra t. l. dopoldne kolektiv »Delta« tovarne perila in konfekcije v Ptuj v zvezi s povečanjem števila kolektiva od 218 na 350 članic in članov. Svečan sprejem novih članov v kolektiv, v tovarniško sožitje in družbeno upravljanje bo nedvomno ostal vsem v spominu in bo na nove delavke tudi pravilno vplival.

Vprašanje zaposlitve ženske delovne sile v Ptuj spada med zelo važna vprašanja ptujске družbenega gospodarstva, zlasti glede na okolnost, da Ptuj ne razpolaga z industrijo, ki bi zaposlila vse ostale ženske delovne moči, ki preostajajo Tekstilni tovarni, Delti in nekaterim podjetjem in obratom v mestu. Vsi zaposlujejo le nekaj ženske delovne sile Delti je uspelo s pomočjo OLO Ptuj doseči 1.600.000 din kredita za nabavo novih strojev in zaposliti več novih moči ter odpraviti nočno delo z uvedbo 2 izmen mesto prejšnjih 3 izmen, s tem je prišlo v delovni odnos lepo število žen in deklet, ki zna o šivati ali so temu delu priučene ter nekaj žen in deklet, ki so sposobne za druga dela v tej tovarni. Sindikalna soba tega velikega obrata, ki slovi od Triglava do Ohrida s svojimi kvalitetnimi izdelki, s perilom dežnimi plašči, opremo za predvojaško vzgojo in drugo konfekcijo je postala delavnica novega kolektiva in bo temu namenu služila vse do prihodnjega leta ko je predvidena razširitev obratnih prostorov.

Vse kar je prejšnjim in novim delavkam povedal direktor tovarne tov. Herbert Zamuda so lahko doumela, da ne veže delovnega kolektiva tovarne »Delta« samo delo pod istim krovom, pri enakih strojih in izdelkih, temveč tovarniško sožitje delov-

nih ljudi, tovarniška iskrenost in medsebojna pomoč, delavska zavest, vljudnost in soodgovornost za ohranitev dobrega imena tovarne s kvalitetnimi izdelki.

O družbenem upravljanju v tovarni je govoril tov. Vlado Rola, računovodja podjetja, in je v glavnih obrisih seznanil nove delavke z veliko vlogo družbenega upravljanja v naših tovarnah in obratih. S sprejemom v službeni odnos — je podaril tov. Rola — so vezane tudi številne pravice vsakega člana kolektiva, ne pa samo dolžnosti, da je treba pridno in vestno delati. Vsem tolačenjem tov. Zamude in Role so navzoči sledili z zanimanjem. Kazalo je, da je sprejemna slovesnost dosegla svoj namen in da bo novim delavkam lahko slediti vsemu, kar je bilo za nje doslej novo in nejasno.

Tovarna »Delta« v Ptuj u spada med redke obrate v Ptuj u, ki so ozvočeni, ki imajo fluorescentno razsvetlavo, urejeno požarnovarnostno službo in ostalo, zlasti pa aktivno sindikalno podružnico in mladinsko organizacijo, kar se najbolj odraža ob raznih obratih ali javnih svečanostih s številno udeležbo ter bogatim sporedom. Vse to je rezultat tesne povezanosti kolektiva, skrupne vestnega dela in prizadevanja, z dviganjem storilnosti ohraniti priznano kvaliteto izdelkov in tovarniško harmonijo ter sožitje.

Ob zaključku svečanosti se je videlo, da sta se stari in novi kolektiv zblížila in da bo vsak nov dan srečevanja v tovarni pomenil korak bliže skupnemu delu in uspehom tovarne ter s tem k napredku našega gospodarstva.

V. J.

Sagadin Zvonko

„Živemu človeku se vse pripeti“

Bilo je pozno jeseni 1944, ko sem po Savinskem gričevju, ki se kot nizek gozdnat greben razteza od Pohorja do vasi Jurovci pri Ptuj, lovil izdajalca in razbojnika Pušaverja.

Nebo je bilo polno težkih nizkih oblakov, iz katerih je neprestano rosilo. Zato je bila noč še bolj temna in neprijetna. Mastna llovnata zemlja se je oprijemala čevljev, da sva jih z mojimi zvestimi spremljevalcem Stanetom Megličem komaj vlačila iz blata. Vedno na strel pripravljeno orožje sva stiskala k sebi in zagrinjala s plaščem, da se nama ne bi preveč zmocilo.

Tu in tam je v noči po naredko razsejanih kočah brlela lučka. Ljudje so v kolarnicah obrezovali repo in jo spravljali v klet. Oglašala sva se pri njih, jim pripovedovala o naši partizanski borbi in jih spraševala, kje in kdaj so nazadnje videli razbojnika Pušaverja in njegovo bando. Pri neki koči sva izvedela, da prebiva v koči na drugi strani grabe viničarka, ki ima moža pri partizanih. Z »Wehrmannschaftom« je moral oditi v akcijo na partizane. Partizani so ga ujeli in je ostal pri njih. Nemci ji zato niso dali več nobene podpore. Nosedca je ostala v koči z enim otrokom v taki bedi, da je morala prodati edinega prašička, ki ga je redila, da si je mogla kupiti nekaj polente in soli.

Politični aktivisti, terenski delavci in obveščevalci smo imeli vedno pri sebi nekaj stotin nemških mark (RM), ker je bilo potrebno marsikje pomagati partizanskim družinam, ki so živele v bedi in pomanjkanju. Tudi midva s Stanetom sva imela s seboj nekaj denarja. Odločila sva se oditi k tej ubogi ženi-materi, da bi ji povedala, zakaj se njen mož bori in da bi ji tudi pomagala po svojih močeh.

Po spolzki stezi sva prilezla do njene bajte in prisluškovala v temo. Iz koč se je čulo stokanje. Ko sva potrkala, se nama je stokanje zazdelo še močnejše. Malo je bilo treba čakati, da nama je odprl vrata bos, napol obleden štiritletni fantiček. Na vprašanje, kaj le v koči in kdo stoka, nama je boječe odgovoril: »Mama so boleti!« Stopila sva v temno mrzlo sobo in posvetila z baterijama.

Bila sva zelo presenečena. Na stari, razmajani postelji je na slami, pokriti s starimi cunjami ležala, hropla in vzdihovala mlada žena in naju s komaj razumljivimi besedami naganjala, naj odideva. Bila sva zmedena in prvi hip nisva vedela, kaj je z ženo. Vse je kazalo, da je bolna in da rabi pomoč. Ali se ji je morda zmešalo? Od razburjenja so jo še močnejše popadli krči in je zakričala: »Jezus, pomagajte!« Njeno mahanje z roko sva razumela, da naju možka odganja, naj odideva.

Zaveda sva se, da je žena tik pred porodom. Nehote sem se ob tem prizoru spomnil Gorkijeve novele, kako je pomagal porodnici, ki sem jo pred vojno čital in pomislil, kako se naj lotim take pomoči.

»Teci po ženske! Hitro!« sem rekel Stanetu. »Rodi!«

Stanetu v borbi ni bilo treba nobenega povelja dvakrat ponavljati. Tokrat je v zadregi preložil brzostrelko iz ene roke na drugo, me debelo pogledal, se obrnil, zrlil skozi vrata in zdrvel po bregu.

Pobožal sem ženo po potnih laseh, da bi jo pomiril in ji rekel, naj se ničesar ne boji in naj

je ne bo sram. Hočem ji le pomagati. Položil sem prižgano baterijo na mizo, da ni osvetljevala postelje. Poiskal sem treske in drva ter najprej zakuril v železni peči, ki je stala sredi sobe. Pod kapom sem našel čeber, v katerega se je s strehe nacedila voda V največji lonci, ki sem ga lahko v naglici staknil pri hiši, sem zajel vode in ga postavil na peč.

Žena se je nekako pomirila, le od časa do časa se je oprijela posteljnih stranic, si grizla ustnice in tiho stokala. Med popadki je obračala glavo proti meni, kot bi me opazovala, kaj počnem in zopet gledala stran. Ni mogla prikriti, da jo je sram pred možkim. Meni samemu ni bilo vseeno. Nikdar nisem o tem razmišljal, da bi se kdaj lahko znašel v takem položaju, zato mi je bilo tudi zelo nerodno. Zdelo se mi je, da se strašno nerodno obračam po hiši in sem si mislil: »Da bi le že Stane prišel s kako žensko!«

Staknil sem tudi petrolejko, ki je bila brez cilindra. V njej je bilo še malo petroleja. Ko sem jo prižgal, se je začel smrdeti dim zvijati proti stropu. Poiskal sem še različne kose obleke in z njimi zagrnil okna. Lahko bi se tod prikradla nemška policijska patrulja ali pa četniška banda.

V hiši je postalo prijetno toplo. Voda v loncu je kmalu zavrela. Staneta pa še le in le ni bilo od nikoder.

Porodnica je komaj premagovala bolečine in je vse glasneje stokala in grabila z rokami po postelji. Na čelu so se ji svetile potne srage. V lice je bila čisto rdeča od muk in krčev. Dvomim, da je mogla v tej sili razločevati, ali je pri njej možki ali ženska. Prijela me je za roko in mi jo krepko stisnila. Z drugo roko sem jo božal po potnih laseh, ji brisal pot s čela in obraza in jo potihoma tolažil. Pod rjuho se je dvigala in vpadala in v nekaj trenutkih je ob njej zavekalo dete...

»Tak, tak, no vidiš!« sem dejal. »Žensk in Staneta pa še od nikoder!«

Ko sem kot dijak naskrivaj čital knjigo o porodništvu si še zdaleč nisem mogel zamisliti, da mi bo kdaj tudi to koristilo, kar mi bo od tega čitanja ostalo v spominu. In prišla je tudi taka priložnost.

Pogledal sem dete, ki je vse rožnato in nagubano stepalo z nožicami in rokicami ter se drlo. »Dobro da kričiš, je že dobro!« sem mu rekel in se sklonil nad njega.

Mati se je umirila in obležala kot mrtva. Bila je skrajno izčrpana in utrujena od porođnih popadkov. Stresel sem jo, ona pa me je medlo pogledala. Nasmehnila se je, kot se smeje otrok v spanju. Počasi je dvignila roko, ki ji je zopet omahnila na posteljo.

Izvelkel sem svojo dolgo ostro bodalo in ga postavil pokonci v vrelo vodo. Raztrgal sem nato še ovojček s sterilno obvezo, ki sem jo nosil s seboj, jo zvil v vrvičo in na obeh mestih prevzel popkovo. Ko se mi je zdelo, da je nož dovolj razkužen, sem z njim prerezal popkovo. Iz čebra, ki je bil pod kapom, sem odli nekaj vode in jo prinesel v hišo. Prilil sem vroče vode in v njej okopal otročička, ga zavil v svojo srajco, ki sem jo imel v torbici in ga nato položil k materi na posteljo ter ga pokrtil z odejo.

Sele po končanem opravlilu sem zagledal v kotu drobnega

štiritletnega fantiča, ki me je od tam začudeno opazoval.

Pred hišo so zaropotali koraki. Stane je privedel s seboj kar tri ženske. Vsi skupaj so si zunaj čistili blato s čevljev. Ena sama ni hotela iti v noč s partizanom. V nekaterih krajih na Stajerskem se pač ljudstvo še dolgo ni moglo otresti vplivov nemške propagande, ki je slikala partizane kot strašne hudodelce. K tej propagandi so mnogo pripomogle tudi četniške in gestapovske bande, ki so ljudstvo ropale in strahovale izdajajoč se za partizane.

Tokrat so ženske same videle, kako je partizan v težki uri pomagal porodnici in se je gotovo največ po njihovi zaslugi razvedelo daleč naokrog o »dedku partizanu« in nezaupanje do partizanov je tod skopnelo.

Mladi materi sem dal 400 RM in sva jo s Stanetom prepustila oskrbi njenih sosed.

Tudi pozneje sem se zanimal in zvedel, da sta mati in otrok zdrava.

Ko sem o tem dogodku pripovedoval takratnemu sekretarju Okrajnega komiteja za okraj Ptuj tov. Tonetu Kimovcu-Srečku mi je rekel: »Živemu človeku se pač vse pripeti!«

Opomba: Družina se imenuje Skrbiš Mož se je vrnil iz partizanov. Po osvoboditvi se je družina Skrbiš odselila iz Savinskega in živi sedaj v vasi Pristavi v Haložah.

Mestni kino Ptuj

predvaja v dneh od 8. do 11. okt. t.l. ameriški barvni film »Afriška kraljica« in v dneh od 12. do 14. oktobra t.l. nemški film »Stari grešnik«.

Objave in oglasi**ODPIRANJE TRGOVIN V PTUJU**

Od 1. oktobra 1954 dalje velja na ptujskem mestnem področju zimski poslovni čas za trgovske poslovalnice in trafike, in sicer dnevno od 7.30 do 12. ure in od 14. do 17. ure.

Ob sobotah so popoldne trgovine zaprte. Odprta je le ena dežurna špecerijska trgovina in ena trafika.

Iz pisarne Trgovinske zbornice Ptuj

VABILO

Vabimo vse družine Početniške zveze Slovenije in zastopnike društev, podjetij in ustanov, da pošljejo svoje zastopnike na okrajni občni zbor PZS, ki bo dne 10. oktobra 1954 ob 8. uri v dvorani OK ZKS Ptuj.

DEŽURNA TRAFIKA

v soboto, 9. oktobra 1954
Trafika (Sretenovič)
Murkova ulica

Dežurna špecerijska trgovina v soboto 9. oktobra 1954: Trgovina Na-Ma. Kvedrov trg.

Nasveti za vsakogar

Olnjato barvo ohranimo pred strditvijo in osušitvijo s tem, da nalijemo na barvo v posodi nekoliko vode. Ko bomo barvo spet potrebovali, odlijemo vodo, in če bo barva pregosta, prilijemo nekoliko terpentina.

Opojne pijače ne delujejo prehitro, če zgrizeš ali pogoltniš nekoliko zrn črne kave. Če nisi vajen pijače in se bojiš »mačka«, pojej jabolko, preden greš spat. In če zjutraj ni druge pomoči, izpij kozarec iste tekočine, ki ti je nakopala »mačka«.

Posteljni vložek lahko močno poškoduje posteljnino, zato je najbolje, da pokrijemo železico s staro preprano odejo ali platneno krpo. Zarjavelo mrežo lahko tudi zdrgnemo s smirkovim papirjem, skratčimo in nalahno namastimo. Če železico na mreži prelakiramo, prepričajmo rjavenje. Če je soba vlažna, moramo vložke večkrat prezračiti in presušiti.

Razvedrilo — enostransko, n. pr. samo radio, kino in podobno — ne more človeka sprostiti tako, kakor tisto razvedrilo, kjer se hkrati udeležuje duh in telo. Poskusite delati na vrtu, ali pa se posvetite športu, ršite ali pojdite loviti ribe, ali pa se ukvarjajte s čim podobnim. Skratka, kakršna takšna navada — »konjiček« pravijo temu — je silno koristna stvar.

Sušenje perila ima svoja pravila, ki jih upoštevamo v naslednjem: perilo razobesimo in likamo samo po dolgem. Svljeno perilo lahko sušimo samo tako, da ga stiskamo med snažnimi rjuhama, nakar ga je treba še napol vlažnega likati. Barvasto perilo smemo sušiti samo v senci, ker sonce lahko škoduje barvi. Nogavice se hitro suše, če jih rahlo nadevamo

mo z zmečkanim svilenim papirjem, preden jih obesimo. V mrazu perilo ne zmrzne, če smo dodali zadnji vodi, v kateri smo perilo izplakovali, malo soli.

NOVA TEHNIKA OPERACIJE SRCA

Zadnja številka revije Britanske zdravniške zveze, »Family Doctors«, poroča o novi tehniki srčnih operacij, ki so jo uvedli pri otrocih v Združenih državah in Veliki Britaniji, po kateri predhodno ohladijo temperaturo bolnikovega telesa.

Z ohladitvijo telesa se cirkulacija krvi ustavi toliko časa, da je mogoče izvesti zamotano srčno operacijo. »Čudno je — piše člankar — da so v mnogih državah zdravniški pri operacijah vedno predvsem pazljivi na to, da je bilo bolnikovo telo toplo, danes pa njegovo telo pred operacijo ohladijo na določeno temperaturo brez vsake nevarnosti, da bi si bolnik nakopal pljučnico oz. se nevarno prehladil. Po tem novem procesu ohladitve telesa so sedaj možne tudi najbolj komplicirane operacije, katerih si naši predniki niso niti najmanj predstavljali.

ZAHVALA

V juliju letošnjega leta je bilo v Ormožu arheološko izkopavanje, ki ga je podvzela Slovenska Akademija znanosti in umetnosti. Za prihodnje leto pa ima v načrtu izkopavanje v Ormožu Mestni muzej v Ptuj. Ko je uprava muzeja prosila LO Mestne občine Ormož za denarno podporo, je ta v kratkem času odobrila za izkopavanje 20.000 din.

Uprava Mestnega muzeja v Ptuj se LO Mestne občine Ormož tudi na tem mestu zahvaljuje.

Uprava Mestnega muzeja v Ptuj

PREKLIC

Podpisana Bedenik Ana obžalujem žaljivke, ki sem jih izrekla o Podgoršek Alojziji. Izjavljam, da so neresnične in se ji zahvaljujem, da je odstopila od zasebne tožbe.

Bedenik Ana

Ali vest?

...da je znanstveno ugotovljena desinfekcijska zmogljivost kovin z nešteti poskusi. Kovine, kakor tudi razne zlitine in kovani denar, hitro uničujejo razne bolezenske zarodke in bakterije sploh. Najhitreje in najpopolneje učinkuje bron, dalje med, srebro in zlato. Potem pridejo še zlitine. Najmanj desinficira železo. Ugotovljeno je tudi, da umazani bakreni novci ali medena klijuka, ki ni bila že štiri tedne čiščena, prav tako uničuje bakterije, kakor jih je nova, ki se svetj kakor zlato.

Cinkovi, cinasti in jekleni predmeti imajo manjšo desinfekcijsko zmogljivost.

...da vsebuje sončna svetloba vse barvne žarke in da je tista snov črne barve, ki vse te žarke vpija in nobenih ne odbija. Zato tudi nosimo pozimi temne obleke, ki sončne žarke vpijajo, poleti pa bele barve, ki žarke odbijajo.

...da je na Svedskem še vedno prohibicija, to je prepoved prostega prodajanja in točenja alkoholnih pijač. Te je mogoče dobiti le v določenih omejenih količinah skupno z obedom ali v lekarni na recept.

...da je mineralna voda iz Radenc med najbolj učinkovitimi mineralnimi vodami na svetu, ki najugodnejše vpliva pri srčnih, žilnih in ledvičnih boleznih in boleznih dihal.

...da se prištevata krzno od črnih dobro krmljenih in snažno gojenih mačk med najdragocenejša krzna.

Za dobro voljo**POMOC**

— Kje si bil vendar tako dolgo?

— Na sanitetskem tečaju.

— Kaj si se tam naučil?

— Nuditi prvo pomoč.

— Sijajno, posodi mi za prvo pomoč enega jurja!

TOLAŽBA

Pesnik: Tri leta ležijo že moje pesmi pri vas, pa še vedno niso prišle v tisk.

Založba: To je res. Toda Homer je moral čakati dva tisoč let preden so natiskali njegovo Hljado.

KOTEKS

Odkupna postaja PTUJ

odkupuje la svinjske kože po 180 din kg

S pravnim ravnanjem s kožami ob kolinah boste lahko dosegli ceno najboljših kvalitete kož, obenem pa boste pomagali usnjarski industriji do najkvalitetnejših izdelkov!

Manufaktura „ZVEZDA“

(BIVSI LENART)

VSAKI DAN:

- ⊙ NOVI VZORCI
- ⊙ VELIKA ZALOGA
- ⊙ ODLIČNA KVALITETA
- ⊙ SOLIDNA IZBIRA
- ⊙ DOBRA POSTREŽBA

MOŠKEGA IN ŽENSKEGA BLAGA ZA PLAŠČE, KOSTUME IN OBLEKE V BOMBAŽNIH IN VOLNENIH TKANINAH — ter v vseh velikostih:

- ⊙ ZENSKI PLAŠČI
- ⊙ MOŠKE OBLEKE
- ⊙ FANTOVSKO OBLEKE
- ⊙ MOŠKE KRATKE SUKNJE

⊙ PULOVERJE, moške in fantovske

⊙ VESTE, ženske in dekliske

⊙ PERILO, moško in žensko

⊙ NOGAVICE VSEH VRST

Ravno tako vedno na zalogi:

- ⊙ ODEJE — PRESITE
- ▪ ▪ BOMBAŽNE
- ▪ ▪ VOLNENE

⊙ Blago za avtomobilske ponjave in konj-pokrivala; blago za posteljno perilo itd. IN NE POZABITE DA VAM TRGOVINA »ZVEZDA« NUDI POLEG OSTALIH UGODNOSTI TUDI PRILOŽNOST

mesečnega odplačevanja!

TRGOVINA Z MANUFAKTURNIM BLAGOM

„ZVEZDA“

TUI, Srbski trg 8 (biv. Lenart)

Trgovina in skladišče tovarne usnja

„KONUS“ Slovenske Konice PTUJ

naznanja vsem svojim cenjenim odjemalcem, da se je s 1. oktobrom preselila iz dosedanjih prostorov v Jadranski ulici 15 v na novo urejen lokal na

Miklošičevo ulico št. 1

Prodajamo na drobno in veliko!

Prodajamo na drobno in veliko!

KRUPONE, PODPLATNE OKRAJCE, BOKSE VSEH VRST, MASTNE KRAVINE, UMETNO USNJE IN VES CEVLJARSKI PRIBOR.

Za kvalitetno blago in solidno postrežbo jamčimo! — Priporočamo se

Trgovina Tovarne usnja „Konus“ Slov. Konice PTUJ